КОММУНИЗМ ҚУРУВЧИЛАРИ МАРШИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 86 (5947).

2 МАЙ

ДУШАНБА,

1977 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА СОВЕТ ХАЛҚИ, БАРЧА ПРОГРЕССИВ ИНСОНИЯТ МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ХАЛҚАРО БИРДАМЛИҚ КУНИ — 1 МАЙНИ ЗЎР ТАНТАНА БИЛАН БАЙРАМ ҚИЛДИ.

БАҲОР, ТИНЧЛИК ВА МЕҲНАТ БАЙРАМИ СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯ ТЕВАРАГИГА МУСТАҲКАМ ЖИПСЛАШГАНЛИКЛАРИНИ, СССР ХАЛҚЛАРИНИНГ БУЗИЛМАС ДЎСТЛИГИНИ, УЛАРНИНГ КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ ЗЎР КУЧ БИЛАН ҲАЁТГА ТАТБИҚ ЭТАЁТГАНЛИКЛАРИНИ, УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 60 ЙИЛЛИГИНИ КАТТА МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ БИЛАН КУТИБ ОЛИШГА БЕЛ БОҒЛАГАНЛИКЛАРИНИ НАМОЙИШ ЭТДИ.

МОСКВА. 1977 йил, 1 Май. Қизил майдонда меҳнаткашлар вакилларининг намойиши. Суратда: В. И. Ленин Мавзолейи минбарида. (ТАСС—ЎзТАГ телефотоси).

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН, БУНЁДКОРЛИК ЙЎЛИДАН

МОСКВА ҚИЗИЛ МАЙДОНИДА БИРИНЧИ МАЙ НАМОЙИШИ

ДИЕРИМИЗГА яна Биринчи Май — ишчилар бирдамлиги байрами, Ер куррасидаги барча кишиларнинг бахт-саодати учун кураш байрами келди. Советлар мамлакати узра байроқлар тантанавор товлана бошлади, кўклам шабадаси қирмизи алвонларни ҳилпирата бошлади.

Бу галги Биринчи Май шонли юбилей — Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги йилида нишонланмоқда. «Аврора» тўпидан тарихий ўқ узилган пайтдан юзага келган совет халқи ленинчи Коммунистик партия раҳбарлигида олтмиш зафарли йилни босиб ўтиб, ўз Ватанини қудратли ва кўркам диёрга айлантирди.

КПСС XXV съезди ўнинчи беш йилликда мамлакатни иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришнинг улуғвор программасини қабул қилди. Совет халқи Ватанни тинчлик йўлидан, бунёдкорлик йўлидан бошлаб бораётган партиямизнинг ленинча ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқулламоқда. Янги-янги ғалабаларга эришаётган совет меҳнатчилари шу байрам куни рапорт берадилар: ўнинчи беш йилликнинг энг асосий вазифаси — иш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш вазифаси муваффақиятли бажарилмоқда.

Қизил майдонда ҳам Биринчи Май тонги отди. Бугун майдон ўзининг анъанавий байрам либосида. Бош универсал магазин деворида Маркс, Энгельс, Ленин суратлари туширилган қизил байроқ кўзга ташланади. Ер куррасидаги турли халқлар фарзандларининг сиймоси тасвирланган чиройли панногa: «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган сўзлар ёзилган. Бошқа бир паннодаги шиорда «Коммунизм ғалаба қозонади!» деган сўзларни ўқиймиз. Кремль деворига Совет Иттифоқининг давлат герби, иттифоқдош республикаларнинг герблари қўйилган. Марш, парад қатнашчилари билан лиқ тўлган Қизил майдон «1 Май» сўзлари ёзилган бамисоли жуда катта гулдор гиламга айланган.

Ҳурматли меҳмонларга ажратилган минбарларда Ленин партиясининг ветеранлари, Октябрь революциясининг қатнашчилари, ишлаб чиқариш илғорлари —ўнинчи беш йиллик зарбдорлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг, қуролли кучларнинг намояндалари, фан ва маданиятнинг атоқли арбоблари туришибди.

Кўпдан-кўп чет эллик меҳмонлар орасида ўнлаб мамлакатларнинг касаба союз ва ишчи ташкилотлари вакиллари, таниқли жамоат арбоблари, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашчилар бор.

Бразилия Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. К. Престес, Канада Компартиясининг Бош секретари У. Каштан, Уругвай Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Арисменди, Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Л. Корвалан, Чили социалистик партиясининг Бош секретари К. Алетамирано, Монголия Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг секретари С. Сосорбарам, бошқа мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг раҳбарлари меҳмонлар минбарларига чиқадилар. Москвадаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳам шу ерда.

Майдоннинг турли тарафларидан мавзолей тарафга қарсаклар тўлқини эшитилиб турибди: москваликлар ва пойтахт меҳмонлари Коммунистик партия, Совет давлати раҳбарларини самимий, қизғин табриклайдилар. Бир овоздан айтилган қудратли «Ура!» садолари янграйди. **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, К. Ф. Катушев, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов** ўртоқлар мавзолейнинг марказий минбарига кўтариладилар. Таниқли ҳарбий совет бошлиқлари, шунингдек Вьетнам компартияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Вьетнам Социалистик Республикаси Бош министрининг ўринбосари ва миллий мудофаа министри, армия генерали Во Нгуен Зиап минбарда улар билан ёнма-ён туришибди.

Соат 10. Кремль курантининг тантанавор бонги майдонга таралади. «Бепоёндир Ватаним менинг»,— деган ва Ватанимизнинг рамзи бўлиб қолган қўшиқ янграйди. Фанфаралар байрам бошланганлигидан дарак беради. Партия гимни — «Интернационал» ижро этилади.

Шоир Нозим Ҳикмат ҳозир бу ерда, Москвада, Қизил майдонда рўй бераётган воқеанинг аҳамиятини ифодалаб, бир вақтлар: Биринчи Май куни Қизил майдон дунёнинг ҳамма майдонлари бўйлаб ўтади, Биринчи Май куни Қизил майдон дунёнинг ҳамма умидларига жо бўлади, деган фикрни айтган эди. Шу дамларда дунё халқларининг нигоҳи Қизил майдонга қаратилган. ССР Иттифоқининг бош майдони ҳам бунга жавобан хитоб қилади:

«Яшасин, халқаро ишчилар синфининг синалган ва қудратли қуроли—пролетар интернационализми».

Жаҳон халқлари! Куч ишлатмаслик халқаро муносабатларда қонун бўлиб қолишига, ядро қуроли эса, абадий тақиқланишига эришингиз! Қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, қурол-яроғларнинг тўпланган запасларини қисқартиришга, қуролсизланишга ўтиш учун курашингиз!—деган сўзлар транспарантда товланади. Совет Иттифоқи ленинча тинчлик йўлига қатъият билан амал қилиб, жаҳондаги сиёсий иқлимни яхшилаш йўлида конкрет ташаббусларни ўртага қўймоқда. Коммунистик партия, Совет давлати кескинликни юмшатиш жараёнини муқаррар тус олдириш учун қунт билан курашмоқда.

Орадан бир неча лаҳза ўтар-ўтмас Қизил майдон қирмизи байроқлар денгизига айланиб кетади. Коммунистик партиянинг асосчиси, дунёда биринчи социалистик давлатнинг бунёдкори Владимир Ильич Ленин портрети қизил алвонга ўралган. Намойишчилар КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоларининг портретларини кўтариб олишган. Байроқлар кўтариб майдонга келган марш-парад қатнашчилари Ленин партиясини, қаҳрамон совет халқини, уларнинг бузилмас бирлигини шарафлайдилар.

Яна Кремль деворлари ёнида қизил тўлқин мавж уради. Зич саф тортиб кириб келган намойишчилар транспарантида «Октябрнинг ғалабаси — XX асрнинг бутун инсоният ривожи боришини тубдан ўзгартириб юборган асосий воқеасидир» деган ёзувга кўзингиз тушади. Совет давлати барпо этилган дастлабки кунлардан бошлаб икки тушунча — меҳнат ва тинчлик тушунчаларини ёнма-ён қўйиб, уларни бир-биридан ажралмайдиган қилди. «Совет халқи кўп синовларни бошидан кечирди. У уруш алангасидан ўтди, маҳрумликлар аламини ҳам тортди, ғалабалар нашъасини ҳам сурди. Совет кишилари ўз қўллари билан ўзлари учун яратган бахтиёр ҳаёт ана шуларнинг муносиб мукофотидир... Совет халқи ўз партиясининг тинчликсеварлик сиёсатини қадрлайди. У тинчлик барқарор, мустаҳкам, ишончли бўлиши учун ҳамма ишни қилишга тайёр ва қилмоқда», — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев СССР Касаба союзларининг XVI съездида. Партиямиз билан Совет давлатимиз муттасил ва изчил амалга ошириб келаётган тинчлик сиёсатини бутун тараққийпарвар инсоният якдиллик билан қўллаб-қувватламоқда.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг давлат байроқлари майдондан олиб ўтилар экан, социалистик ҳамдўстлик улуғворлигини, муштарак муддаолар бирлигини яққол ифодалайди. Биринчи Май куни Октябрь ватани озодлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт учун, империализм, реакция ва уруш кучларига қарши курашаётган халқларга оташин салом йўллайди. Зотан порлоқ келажак сари комил ишонч билан бораётган Советлар мамлакатининг ибрати уларнинг актив фаолияти учун ишончли компас бўлиб хизмат қилади.

Қизил майдон зеб-зийнати янги-янги бўёқлар касб этади. Пойтахт комсомоллари —студентлар қурилиш отрядларининг жангчилари майдонга саф тортиб, шахдам одим ташлаб кириб келадилар. Улар студентлар қурилиш отрядларининг янги парад формаси — зангори костюм кийишган. Тез орада икки юз минглаб кўнгиллилар КПСС XXV съезди қарорларини бажаришга ўз ҳиссаларини қўшиш учун яна ўнинчи беш йилликнинг зарбдор объектларига йўл оладилар. Кекса авлодларнинг шонли зафарлар эстафетасини шараф билан муносиб давом эттираётган ёшларнинг: «Ленин ва партия ишига содиқмиз!» деган сўзлари қасамёддек янграйди.

Ўз ғалабалари билан турли мамлакатларда қарсакларга сазовор бўлган машҳур совет спортчилари «Олимпиада—80» эмблемаси остида майдонда пайдо бўладилар. Улар орасида жаҳон чемпионлари, олимпиада ўйинларининг чемпионлари, мамлакат рекордчилари бор. Бугун уларнинг ёш ўринбосарлари бу ерда, Қизил майдонда таниқли мастерлар билан ёнма-ён одим ташламоқдалар.

«Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинчи Марказий Комитетига — шон-шарафлар!

«Совет халқига — шон-шарафлар, шон-шарафлар, шон-шарафлар!», деб хитоб қилишади марш —парад қатнашчилари. Неча минглаб кишиларнинг «Ура» садолари тўлқинсимон таралади. Пионерлар мавзолей минбарларига югуриб чиқиб, Коммунистик партия, Совет давлати раҳбарларига гуллар ва қизил ленталар топширишади.

Намойишчилар қайта сафлангач, майдонда улкан «60» рақами вужудга келади. Қизил шойи алвон боғланган ҳаво шари осмонга баланд кўтарилади. Унда Владимир Ильич Ленин портрети тасвирланган. Намойишчилар оқими Қизил майдон энлаб кириб келади. Москванинг орден ленталари тақилган байроғи мағрур ҳилпирайди. Бугун пойтахтнинг энг яхши вакилларига Москва байроғи ёнидаги фахрий эскортда майдондан ўтиш ҳуқуқи ишониб топширилган. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилидаёқ яна ўттиз москваликка Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

Москва-река, Пролетар, Ленин, Красная-Пресня, Фрунзе, Свердлов, Дзержинский, Бауман, Калинин районларининг колонналари майдонга биринчи бўлиб кирадилар. Бугун пойтахтнинг икки райони Железнодорожний ва Севастополь районлари Биринчи Май намойишига ўз вакилларини биринчи бор юборишди. Ривожланиш суръатлари жиҳатидан дунёнинг бирон-бир шаҳри Москвага тенглаша олмаса керак. Пойтахтни намунали коммунистик шаҳарга айлантириш юзасидан партия, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ўртага қўйган масъулиятли вазифани миллион-миллион москваликлар собитқадамлик билан ҳал этмоқдалар. Шаҳар тобора кўркам тус олмоқда. Янги-янги проспектлар, майдонлар, хиёбонларнинг яшил либоси кўзни қувонтиради, қурилаётган янги-янги уй-жой районларидаги оппоқ иморатлар кўкка бўй чўзмоқда.

«Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! КПСС XXV съезди тарихий қарорларини, ўнинчи беш йилликнинг улуғвор программасини амалга ошириш учун курашингиз!». Бу чақириқ пойтахт корхоналари меҳнатчиларининг бутун фикри-зикрини жуда яхши ифодалайди. Бугун улар Қизил майдонга яхши ишлари ва ташаббуслари тўғрисида меҳнатдаги янги рекордлари ҳақида рапорт олиб келишган. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш ташаббуси билан майдонга чиққан пойтахт ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларига йўллаган табрикномаси москваликларнинг социалистик мусобақасини янада жўш урдирди, уларга ижодий куч-ғайрат бахш этди. Бутуниттифоқ коммунистик шанбалик куни совет кишилари меҳнат шижоатининг яққол исботи бўлди. Бу шанбаликда 6,3 миллион москвалик қатнашди. Меҳнат байрами тўғрисидаги статистик ҳисобда бундай рекорд рақам биринчи марта тилга олинди. 16 апрель куни Москванинг меҳнат аҳли неча ўн миллион сўмлик турли маҳсулот ишлаб чиқариб, юксак унумдорлик намуналарини кўрсатди.

Майдонда И. А. Лихачев номли автомобиль заводи кўп минг кишилик коллективининг вакиллари пайдо бўлишади. Пойтахтнинг етакчи корхонаси байрам колоннаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг ўтган йилги Биринчи Май арафасида автозаводчилар билан учрашган вақтида уларнинг олдига қўйган вазифаларни бажариш соҳасидаги янги меҳнат ғалабаларини тасвирловчи ранг-баранг паннолар, транспарантлар, диаграммалар олиб келган. Бугун ЗИЛчилар: беш йилликнинг иккинчи йили бошлангандан бери пландан ташқари сал кам саккиз юзта юк автомобили ишлаб чиқарилди, деб рапорт бердилар. Бу муваффақиятга автомобиль йиғув корпусининг меҳнатчилари катта ҳисса қўшдилар. Завод намойишчилари колоннасининг биринчи сафида ўтиш ҳуқуқи ҳам шуларга берилди. «Самарадорлик ва сифат беш йиллигига — ёшларнинг шижоати ва ижоди» деган Бутуниттифоқ мусобақасининг ташаббускорлари — Д. Кацеба бригадасининг аъзолари майдондан

(Давоми 2-бетда).

ОКТЯБРЬ ҒОЯЛАРИГА СОДИҚМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИДА БИРИНЧИ МАЙ ТАНТАНАЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН пойтахти байрам либосида. Биринчи Май билан Улуғ Октябрни шарафловчи паннолар ва транспарантлар кўзга ташланади. Тошкентликлар меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик кунида социалистик революция ғояларига бўлган ўзининг садоқатини, жонажон совет ҳокимиятининг шонли 60 йиллигини муносиб нишонлашга тайёрлигини яна бир марта алоҳида куч билан намойиш қилиб кўрсатдилар.

Тошкентнинг ҳамма районлари Биринчи Май тантаналарини ёрқин либосда кутиб олди. Революциянинг йўлбошчиси, Коммунистик партия ҳамда кўп миллатли Совет давлатининг бунёдкори номи билан аталган шаҳар Марказий майдони ўша куни ҳамиша бўлганидек алоҳида улуғворлик билан жамол кўрсатарди. Марказий майдонни ўраб олган биноларнинг олд томонида КПСС Марказий Комитети Биринчи Май Чақириқларидан олинган сўзлар ёзилган қизил алвонлар, марксизм-ленинизм асосчиларининг, партия ва ҳукумат раҳбарларининг портретлари кўзга ташланиб турибди.

Намойишлар майдони минбарлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Ўзбекистон Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзолари, СССР ва Ўзбекистон ССР Олий Советларининг депутатлари, ишлаб чиқариш новаторлари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, фан ва маданиятнинг атоқли арбоблари, партия ва революцион жангларнинг ветеранлари билан лиқ тўлган.

Эрталабки соат 10. В. И. Ленин ҳайкали ёнидаги ҳукумат минбарига КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, Л. И. Греков, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Э. Б. Нордман, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, С. Мамарасулов, М. Д. Мухортов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев чиқадилар.

Тошкент майдони узра Кремль курантларининг дилрабо куйлари янграйди. Орада гўё масофа йўқдек. Ўзбекистон пойтахти мамлакатимизнинг барча шаҳар ва қишлоқлари билан ягона сафда қувончли баҳор байрамини кутиб олмоқда.

Меҳнаткашларнинг тантанали намойиши бошланади. Колонналарнинг бошида СССР, Ўзбекистон ССР, барча қардош республикаларнинг давлат байроқлари, ўртада Совет Иттифоқи герби кўзга ташланади.

Ўзбекистон пойтахтининг революцион ва меҳнат ғалабалари билан бурканган байроғини бир группа донгдор кишилар майдондан кўтариб ўтадилар. Шаҳар меҳнаткашлари фахрланса арзигудек ишлар бор: байрам партия XXV съезди ва КПСС Марказий Комитети 1976 йил Октябрь пленуми қарорларини, Леонид Ильич Брежневнинг нутқларида ўртага қўйилган вазифаларни амалга ошириш учун курашда кўпдан-кўп муваффақиятлар билан кутиб олинди. Саноат шаҳри Тошкент биринчи май байрами куни мамлакат халқ хўжалигига йил бошидан буён 27 миллион сўмликдан зиёдроқ планга қўшимча маҳсулот етказиб берилди, деб маълум қилмоқда. Ўнинчи беш йиллик самарадорлик ва сифат беш йиллиги иккинчи йилининг бошини шаҳар ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг барча асосий кўрсаткичларини ортиғи билан бажариш билан нишонламоқда. Тошкент маркаси билан чиқарилаётган маҳсулотнинг 269 турига Давлат сифат белгиси қўйилмоқда.

Меҳнат гвардиясини, ўзининг фидокорона меҳнати билан беш йиллик топшириқларини рўёбга чиқараётган кишиларни минбардагилар қизғин табриклайдилар.

(Давоми 2-бетда).

ТОШКЕНТ. В. И. Ленин номидаги майдон. Пойтахт меҳнаткашлари вакилларининг байрам намойиши.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН, БУНЁДКОРЛИК ЙЎЛИДАН

(Боши 1-бетда).

ўтадилар. Леонид Ильич Брежнев бу ташаббусни «Завод ёш авлодининг коммунизм идеалларига, Ленин васиятларига, Коммунистик партия ишига садоқатининг яққол ва ишончли исботи» деб атади. Ёш авлод автозавод ветеранларининг меҳнат эстафетасини муносиб давом эттирмоқда. Икки ярим минг комсомол аъзоси ҳозирнинг ўзидаёқ биринчи ярим йиллик шахсий топшириқларини бажариб бўлди. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги кунигача беш мингдан ортиқ ЗИЛчи беш йилликнинг икки йили планини туғаллайди.

Владимир Ильич номли уч орденли Москва электр-механика заводининг вакиллари мавзолей олдидан ўтишмоқда. Машҳур коллектив эмблемасидаги Давлат сифат белгисининг фахрий беш бурчаги электр нурида товланади. Ўн йил муқаддам мамлакатда биринчи бўлиб Ильич электр двигателларининг тўртта модели шу белги билан тақдирланган эди. Энди, май олди мусобақаси кунларида, мотор-йиғув цехи конвейерларида тайёрланган машиналарнинг деярли ҳаммасига фахрий беш бурчак қўйилди, йирик машиналар цехининг йиғув стендида тайёрланган маҳсулотнинг ҳаммаси шу белги билан чиқарилди. Ҳозир коллектив электр машиналарининг 48 типини сифат белгиси билан чиқармоқда, улардан олтитаси юбилей йилининг май олди меҳнат вахтаси давомида фахрий беш бурчакка сазовор бўлди.

Байрам колонналарида ўнинчи беш йилликнинг энг муҳим проблемасини — ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш вазифасини ўз иш жойларида ҳал этаётган кишиларга кўзингиз тушади. Штамповка цехининг токари В. Румянцев — корхонадаги меҳнат стажи юз йилга яқинлашиб қолган ишчилар сулоласининг вакилидир

«Серп и Молот» заводининг байрам колоннаси узра пўлат эритиш печларида қайнаб турган оловсимон металлнинг ялтироқ учқунлари кўзга ташлангандек бўлади. Ўзининг революцион, жанговар, меҳнат анъаналари билан донг таратган бу корхонанинг вакиллари бугун намойишга май олди социалистик мусобақасида эришилган янги ютуқлар тўғрисидаги рапортлар билан келишди. Севикли Ватан бахт-саодати йўлидаги зарбдор меҳнатда эришилган муваффақиятга ёшлар ҳам завод ветеранлари билан бирга муносиб ҳисса қўшдилар.

...1895 йил 30 апрель куни Москва ишчиларидан уч юз киши пролетар байрами — Биринчи Майни нишонлаш учун Перово станцияси яқинидаги ўрмонга яширинча тўпланишди. Улар орасида ўша пайтдаги «Гужон» — ҳозирги «Серп и Молот» заводининг бир группа ишчилари ҳам бор эди. Маёвкада гужончилар орасида ёш большевик Павел Кабелевский бор эди. У орадан ўн йил ўтгач, 1905 йилда москвалик ишчиларни баррикадалар қуришга чақирди. Бугун революционернинг неваралари — Виктор билан Нина корхонанинг етакчи мутахассисларидир. Улар касбдош ўртоқлари билан бирга Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига салмоқли меҳнат туҳфалари тайёрлашмоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ «Серп и Молот» заводи коллективининг юбилей йили бошидан бери пландан ташқари ишлаб чиқарган пўлати 880 тоннага етай деб қолди.

Коммунистлар! КПСС XXV съезди қарорларини бажариш учун бошланган умумхалқ курашининг олдинги сафларида борингиз, омманинг актив ташкилотчилари ва тарбиячилари бўлингиз!—деган сўзлар майдон узра янграйди.

Пойтахтдаги етакчи корхоналар — «Трехгорная мануфактура» комбинати, Биринчи давлат подшипник заводи, «Большевичка» бирлашмаси, Биринчи соат заводи, «Красная роза» комбинати ва бошқа корхоналарнинг колонналарида пешқадам коммунистлар намойишнинг олдинги сафларида ўтишди...

Уч орденли «Динамо» заводининг электр машинасозлари шонли коллективи баҳор ва тинчлик байрамини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олди. Бу коллективга мамлакатдаги энг кекса партия ташкилотларининг бири раҳбарлик қилмоқда. Апрель плани муддатидан илгари бажарилди, қишлоқ хўжалиги учун турли буюмлар етказиб бериш ярим йиллик топшириғи адо этилди. Пойтахтдаги бу корхонанинг шахсий планлари асосида меҳнат унумдорлигини ошириш тажрибаси кенг оммалашди. КПСС Марказий Комитети номидан партия XXV съездида қилинган Ҳисобот докладида бу тажрибага юксак баҳо берилди. Илғор заводнинг аҳил коллективи жуда яхши натижаларга эришди. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида пойтахт электр машинасозлари Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиқдилар ва КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди.

Москванинг юзга яқин меҳнат коллективи ана шундай юксак шарафга муяссар бўлди. Улардан ҳар бирида ленинчи Коммунистик партиянинг муносиб вакиллари юксак меҳнат самарадорлиги ва иш сифати учун курашнинг пешқадамларидир.

«Красный пролетарий» заводининг колоннаси байрам майдонига ранг-баранг баҳор гулларини кўтариб кириб келади. Қизил байроқлар ва вимпеллар шамолда ҳилпирайди. Совет станоксозининг байроқдори бўлган бу корхона коллективи юбилей йили бошидаги юксак иш маромини дадил давом эттирмоқда. Биринчи Май арафасида корхона коллективи апрель топшириғи барвақт бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди. Ҳозир мамлакатда ишлаб чиқарилган ҳар уч токарлик станогидан бирига Москвадаги шу заводнинг маркаси қўйилган.

Қизил пролетарчиларнинг: маҳсулотлар пишиқ-пухтлиги ва чидамлилигини ошириш учун курашни сифат жиҳатидан янги асосда ташкил этайлик, деган даъвати бутун мамлакатда янграб эшитилди. «Сизларнинг: самарадорлик ва сифат беш йиллигига — юқори сифатли асбоб-ускуна берамиз» деган аниқ ва тушунарли шиорда ифодаланган ватанпарварлик ташаббусингиз коммунистик қурилишнинг янги босқичида станоксозлик ва бутун машинасозлик олдида турган бош вазифанинг том моҳиятини акс эттиради», — ўртоқ Л. И. Брежневнинг корхона коллективига йўллаган табрикномасидаги шу сўзлар транспарантга ёзиб қўйилган.

Почин ташаббускорлари — слесарь И. Ларин, йўнувчи И. Мальцев, токарь В. Чернишев, созловчи Г. Аркадьев ва коммунистик меҳнатнинг бошқа зарбдорлари Қизил пролетарчиларнинг биринчи сафларида қадам ташлаб бормоқдалар. Шу Май куни улар: корхона маҳсулотининг 90 процентига фахрий беш бурчак белгиси қўйиб чиқарилмоқда, деб рапорт бермоқдалар.

«Красный пролетарий»нинг қардош социалистик мамлакатлар корхоналари коллективлари билан интернационал алоқалари йил сайин мустаҳкамланмоқда. Бир ой илгари Москва заводининг меҳнатчилари Венгриядаги Чепель комбинатининг ташаббусини мамлакатда биринчилар қаторида қўллаб-қувватладилар. Чепелчилар: Советлар мамлакатининг юбилейи шарафига совет корхоналарининг ҳамма буюртмаларини 7 ноябрь байрами кунигача бажариб берамиз, деган ташаббус билан майдонга чиқдилар. Бу ташаббусга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари юксак баҳо берди. Қизил пролетарчилар Венгрия Халқ Республикасининг машинасозларига аталган станокларни тайёрлаш муддатларини анча қисқартиришга ва улар учун керакли ҳамма асбоб-ускуналарни Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги кунигача етказиб беришга аҳд қилдилар. Юбилей йилининг интернационал ҳамкорлигига биринчи ҳисса қўшилди: юксак даражада аниқ универсал токарь станоклари партияси Венгрия, ГДР ва Польша машинасозларига графикдан илдам етказиб берилди.

Қизил майдонга намойишчилар янги-янги колонналарининг қудратли оқими кириб келаверади. СССР 50 йиллиги номли автомат линиялар заводи вакиллари ўта бошлайдилар. Шу корхонанинг меҳнат шуҳратини яратаётганлар: Москва Советининг депутати токарь Э. Свиридочкин, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери фрезерчи Г. Филлин, уларнинг ўртоқлари — «Ҳар бир смена энг юксак меҳнат унумдорлигига эришсин, ҳамма маҳсулот аъло сифат билан чиқарилсин» мусобақасининг жонкуярлари байрам намойишида қатнашадилар. Москваликлар камдан-кам автомат станоклар ва автомат линиялар ишлаб чиқаришдан шарикли подшипник ва автотрактор саноати учун автоматлашган комплекс цехлар яратишга ўтмоқда. Коллектив бутун бир заводни батамом таъминлайдиган автомат линиялар ишлаб чиқаришга ҳозирлик кўрмоқда. Бундай автоматлаштирилган корхона мингга яқин ишчининг меҳнатини тежайди. «Бу — халқ хўжалигини техника билан қайта қуроллантириш. мамлакат корхоналарида ишлаб чиқаришни автоматлаштириш юзасидан КПСС XXV съезди ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишга бизнинг ҳиссамиз бўлади», — дейишмоқда пойтахт заводининг илғорлари. Корхона коллективи конструкторлар билан ҳамдўст бўлиб, «Лойиҳадан тортиб тайёр маҳсулотгача — сифат кафолоти» шиори остидаги мусобақанинг ташкилотчиларидан бири бўлиб майдонга чиқди.

Майдоннинг тош йўлига кириб келган мана шу колонна қатнашчиларининг касби-корини аниқлаш қийин эмас: Ер юзидаги энг тинч касб соҳиблари — бинокорлар ўтишмоқда. Уй-жой биноларининг макетлари сафлар узра баланд кўтарилган. Намойишчилар орасида РСФСРда хизмат кўрсатган бинокор А. Суровцев бригадасининг аъзолари ҳам бор. Бу бригаданинг тезкор меҳнат методларини мамлакатдаги кўпгина шаҳарларнинг қурувчилари эгаллаб олишди. Бу йилги Биринчи Май куни Анатолий Михеевич ҳаётида икки шонли сана билан бир вақтга тўғри келди. Унинг қурувчи бўлиб ишлай бошлаганига чорак аср бўлди. А. Суровцев бошчилигидаги бригада эса ўзига коммунистик меҳнат бригадаси номи берилган куннинг йигирма йиллигини нишонлайди. Бу бригада мамлакат бинокорлари орасида биринчи бўлиб шундай шарафга муяссар бўлган эди. Бу — чинакам интернационал коллектив — бригада аъзолари орасида руслар, украинлар, белоруслар, татарлар, чувашлар бор...

Москва — уй-жой биноларининг кўп қурилиши жиҳатидан дунёдаги ҳамма мамлакатлар орасида чемпион ҳисобланади. Ҳар йили салкам ярим миллион москвалик ўзининг уй-жой шароитларини яхшилаб олмоқда. Шу йилнинг ўзида улар 4,5 миллион квадрат метр саҳнли янги квартиралар оладилар. Ҳозир пойтахтнинг қурилиш конвейери бир ярим минут ичида битта квартира тайёрламоқда.

Байрам маршига Куйбишев районининг вакиллари қўшиладилар. Улар П. П. Шчербаков номли Москва шойи комбинатининг тўқувчиси, коммунист аёл М. Полушчук портретини фахрланиб кўтариб келдилар. Бу аёл зарбдор меҳнати, ишга ижодий муносабати, резервларни тинимсиз қидириб топиши туфайли жонажон коллективидаги мусобақа пешқадами бўлди.

Яқинда мен нормадан уч баравар кўп — 19 та станокда ишлай бошладим, — деди Мария Дмитриевна бизга. — Шу туфайли мен беш йиллик топшириқни Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги юбилейигача бажаришим мумкин бўлади.

Тимирязев районининг вакиллари Биринчи Май намойишига яхши кайфият билан келдилар. Уларнинг колоннасида 1976 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби — К. А. Тимирязев номидаги Ленин орденли ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли Москва қишлоқ хўжалик академиясининг муаллимлари ва студентлари бор. Тимирязев номли машҳур академияни битириб чиққан олий малакали мутахассислар мамлакатимизнинг турли районларига бориб ишламоқдалар. Ҳозир унинг дарсхоналари ва илмий лабораторияларида олтмиш миллатга мансуб 3500 дан ортиқ студент таълим олмоқда.

Анъанага кўра, Москва области колхоз ва совхозларининг меҳнатчилари ҳам шу районнинг байрам колоннасидан жой олганлар. Тимирязевчилар областнинг Шахов райони билан кўпдан бери дўстлашиб олишган. Бу район академиянинг ўзига хос лабораториясига айланган.

Октябрь районининг меҳнатчилари майдонга Биринчи Май байроқлари остида кириб келадилар. Ижодий ҳамкорлик туфайли салмоқли натижаларга эришаётган ишчилар билан олимлар ёнма-ён одим ташлайдилар. Район олимлари Москванинг саноат корхоналари билан ижодий ҳамкорлик қилиш тўғрисида 435 та шартнома тузишган.

Қўш орденли СССР Фанлар академиясининг эмблемаси — очиқ китоб саҳифаларига «Фан—жамиятнинг бевосита ишлаб чиқарувчи кучи бўлиб қолди» деган сўзлар ёзилган. Бугун мамлакатимиз илм-фан аҳли вакиллари — физикавий химия ва химиявий физика институтларининг ходимлари Қизил майдондаги намойишда қатнашдилар. Уларнинг илмий ишлари натижалари халқ хўжалигини ривожлантириш учун муҳим амалий аҳамиятга эгадир. Пойтахтдаги саккиз юз институт ва илмий муассаса саноат корхоналари билан ижодий ҳамкорлик қилиш тўғрисида шартномалар тузиб олишган. Бу шартномаларнинг бажарилиши фан ва техника соҳасида КПСС XXV съезди ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга салмоқдор ҳисса бўлиб қўшилади.

Ижодкор зиёлилар ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар билан бирга ўтадилар. Қизил алвонга ёзилган: «санъат билан меҳнатнинг иттифоқини мустаҳкамлайлик» деган сўзларда халқ мулки бўлган совет санъатининг том моҳияти ифодаланган. Машҳур Большой театр ва Москва бадиий академик театри вакиллари, вахтанговчилар, Малий театр, Москва консерваторияси намояндалари байрам намойишига шу шиор билан чиқдилар.

Москва меҳнаткашлари вакилларининг намойиши партия билан халқ метиндек бирлигининг тўлқинлантирувчи ёрқин далили бўлди, совет кишиларининг ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришга, КПСС XXV съезди тарихий режаларини амалга оширишга қаттиқ бел боғлаганликларини яна бир бор тасдиқлади. Бу йилги Биринчи Май байрами мамлакатнинг шонли юбилейи — Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган умумхалқ социалистик мусобақасининг биринчи босқичини якунлади. Жозибадор якунларга эришилди. Совет халқи КПССнинг доно раҳбарлигида коммунистик қурилиш йўлидан комил ишонч билан шахдам одим ташлаб бормоқда.

Қизил майдондан репортаж берган ТАСС мухбирлари: М. БАРАТЯНЦ, Л. БЕРНАСКОНИ, В. ПЕТРЕНОК, П. РЯБОВ.

ОКТЯБРЬ ҒОЯЛАРИГА СОДИҚМИЗ

(Боши 1-бетда).

Шаҳардаги донгдор кишиларнинг номларини бутун республика яхши билади. Назрулла Маннопов, Любовь Герасимова, Анна Верзилина, Шоира Холмуҳамедова, Хасан Тулаганов, Умриниссо Тошмуҳамедова, Тўлқин Самигитов, Альбина Девятова, Анвар Муҳамедов, Иван Лиси республикадаги бошқа донгдор ишчилар қаторида Октябрнинг тарихий 60 йиллигига тайёргарликни муносиб ишлар билан нишонлаймиз, деган ватанпарварлик чақириқ билан майдонга чиқдилар. Улар юзлаб, минглаб тошкентликлар сингари ваъдага вафодорликнинг ажойиб намунасини кўрсатмоқдалар. Шаҳар ишчиларидан 4,5 минг киши ҳозироқ беш йилликнинг учинчи ва тўртинчи йили ҳисобига меҳнат қилмоқда. Уларнинг куч-ғайратлари билан топшириққа қўшимча равишда кўплаб машиналар, турли приборлар, газлама, кийим-кечак, халқ истеъмол қиладиган бошқа моллар чиқарилмоқда.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари кўтариб бораётган панно ҳамда транспарантлар ишлаб чиқариш самарадорлиги ва сифатини ҳар тарафлама ошириш учун мусобақада салмоқли натижаларга эришилганлигидан дарак беради. «Қолоқларсиз ишлаймиз» деган ватанпарварлик чақириғини минг-минглаб самолётсозлар қизғин қўллаб-қувватлаб чиқдилар. Бирлашманинг кўпгина бригадаларида Май олди вахтаси кунларида энг яхши ишчиларнинг тажрибаси ҳамманинг мулки бўлиб қолди.

Пахта терадиган машиналарнинг ижодкорлари намойишчиларнинг сафларидан фахрий ўрин олишган. «Ташсельмаш» заводи коллективи Биринчи Май байрами шарафига планга қўшимча равишда йигирмата зангори кемани совға қилди. Машинасозлар ингичка толали пахтани терадиган жаҳонда биринчи комбайнни кўплаб ишлаб чиқаришга тайёрлашни тугатай деб қолдилар.

«Ташкенткабель» заводи колоннаси узра ҳаммамизга таниш бўлган беш бурчакли тасвир кўзга ташланади. Завод коллективи маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системасини республика пойтахтида биринчилар қаторида жорий этиб, бошқаларга муносиб ибрат кўрсатмоқда. Бу ерда чиқарилаётган буюмларнинг 40 проценти олий категорияга сазовор бўлди.

«Таштекстильмаш» заводининг машинасозлари, «Қизил тонг» тикувчилари, «Компрессор» заводининг ишчилари, бошқа бир қанча корхоналарнинг коллективлари байрам куни иш сифати ошганлиги тўғрисида рапорт бермоқдалар.

Кўпгина колонна намойишчилари ўтаётганда кишини қувонтирадиган яна бир манзарага кўзингиз тушади: мўйсафид ветеранлар билан бир сафда ёш-ёш ишчилар боришмоқда. Булар мураббийлар ва уларнинг шогирдлари эканлиги ҳаммага равшан. Катта ҳаётий ва ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган илғор тошкентлик меҳнаткашлардан 16 мингдан зиёдроқ киши ёшларга оталиқ қилиб, кекса авлод эстафетасини уларга меҳрибончилик билан топширмоқдалар.

Колонналар узра янги уйлар, мактаблар, завод корпуслари, маданият саройларининг макетлари кўзга ташланади — Ўзбекистон пойтахтини мамлакатнинг энг соҳибжамол шаҳарларидан бирига айлантирган қурувчилар боришмоқда. Зилзила оқибатларини тугатишда ўзбек дўстларига ёрдам кўрсатиш мақсадида ленинча дўстлик традициясига биноан барча қардош республикалардан бу ерга, Тошкент диёрига дўстлар келишган йилларни асло унутиб бўлмайди. Мана, ўша ҳаётбахш дўстлик кучининг яна бир ифодасини кўриш мумкин: колонналарда Москва, Ленинград, Боку, Тбилиси метро қурувчилари ўтмоқдалар. Тез орада уларга киевликлар ва харьковликлар келиб қўшилади. Совет ҳокимиятининг юбилейи кунига биринчи навбати очиладиган Тошкент метрополитенини барпо этишда бутун мамлакат қатнашмоқда.

Тошкент меҳнат аҳли байрам намойишининг чеки йўқ. Колонналар кетидан колонналар бормоқда. Бу колонналарнинг ҳар бири тошкентликлар барча совет кишилари билан биргаликда Ватаннинг куч-қудратини кўпайтириш учун астойдил интилаётганликларини, партия XXV съезди тарихий режалари муваффақиятли амалга оширилаётганлигини ифодалаб турибди. Байрам намойиши иштирокчилари орасида ёшлар кўп. Йигит-қизлар Коммунистик партиянинг ишончли ёрдамчиси ва жанговар резерви Ленин комсомолининг табригига жарангдор овоз билан жавоб қайтарадилар.

Қирмизи байроқлар ёнида колонналар узра баланд кўтарилган пахта чаноғи яққол кўзга ташланади. Ўзбекистон пойтахти пахтачиликни комплекс механизациялашни амалга оширишга, ўсимликларнинг янги юқори унумли навларини яратишга, Қарши ва Жиззах даштларини ўзлаштиришга тобора кўпроқ ҳисса қўшаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи рақамлар ўнлаб панноларга ёзилган. Шаҳарликлар В. И. Ленин майдонидан юбилей йилида Ватанга 5 миллион 360 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олган республика деҳқонларига қизғин табрик ва энг яхши истаклар йўллайдилар.

Байрам колонналари камалакнинг барча рангларида товланади. Лекин намойиш иштирокчиларининг шодиёна табассумлари бу байрам юришининг энг чиройли безагидир. Тошкентликлар жонажон партия ва Совет ҳукуматига меҳнат аҳли тўғрисида, халқ моддий фаровонлигини ўстириш ҳақида ҳормай-толмай қилаётган ғамхўрликлари учун чин кўнгилдан самимий ташаккур изҳор этадилар. Шаҳар меҳнаткашлари бутун мамлакат билан биргаликда партия ленинчи Марказий Комитетига, унинг Сиёсий Бюросига, шахсан Леонид Ильич Брежневга мамлакатимиз халқларининг бахт-саодати йўлидаги жуда катта ишлари учун самимий миннатдорчилик билдирадилар. Намойишчилар Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсати — халқлар тинчлиги ва дўстлиги сиёсати, империализмга, реакцияга ва урушга қарши курашаётган барча кучларни жипслаштириш сиёсати шарафига, меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлиги шарафига айтилган табрик сўзларини қизғин қўллаб-қувватлайдилар.

Байрам намойиши спортчиларнинг ўз маҳоратларини ёрқин ифода этиб кўрсатишлари билан тугади.

Намойиш тугагандан кейин республика пойтахтидаги тантаналар паркларга ва хиёбонларга, театрларга, маданият саройларига, ишчи клубларига, меҳнаткашларнинг хонадонларига кўчди.

Г. ЛИПШИЦ, В. ОСТРОЛУЦКИЙ,
Ўзбекистон информация агентлигининг мухбирлари.

ТОШКЕНТ. В. И. Ленин номидаги майдон. Пойтахт меҳнаткашлари вакилларининг байрам намойиши.

А. Абалян фотолари.

ТОШКЕНТ. В. И. Ленин номидаги майдон. Пойтахт меҳнаткашлари вакилларининг байрам намойиши.

ОБЛАСТИМИЗДА БАЙРАМ ШОДИЁНАСИ

ХАЛҚАРО бирдамлик куни — 1 Май байрами барча жойларда бўлгани сингари областимизнинг шаҳар ва районларида ҳам зўр шоду-хуррамлик билан нишонланди. Бўлиб ўтган байрам намойишларида ишчи ва деҳқон ҳамкорлиги, қардош халқларимиз дўстлиги ва биродарлиги яна бир бор намоён бўлди.

АНГРЕН

ЭРТАЛАБ соат 10. Фанфараларнинг қувноқ садоси 1 Май байрами намойиши бошланганлигидан дарак беради. Майдонга физкультурачилар колоннаси кириб келади. Улар минбар олдидан мураккаб спорт машқларини бажариб ўтадилар. Ёшлар колоннасига бинокорлар ва кончилар, энергетиклар ва саноатчилар колоннаси уланиб кетади.

Намойишчилар қўлидаги шиор ва транспарантларда шаҳар меҳнаткашларининг ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида эришаётган муваффақиятлари ўз ифодасини топган. Кончилар ўтган ойларда планга қўшимча равишда 60 минг тоннадан кўпроқ кўмир қазиб чиқардилар. Илғор экскаваторчилар намойишчилар сафида дадил қадам ташлаб бормоқдалар.

Бугун ҳамма шод ва бахтиёр. Колонна боши узра қувноқ куй ва қўшиқлар янграйди. 1 Май байрамини ёруғ юз билан кутиб олган кончилар энди Октябрнинг шонли 60 йиллигини муносиб нишонлаш учун курашга отланмоқдалар. Кўпгина коллективлар шонли санагача икки йиллик планни бажаришга бел боғлаган.

ОЛМАЛИҚ

ТОҒ томондан эсаётган тонг шамоли бинолар пештоқидаги қизил байроқлар, даъваткор шиорларни майин тебратиб турибди. Шаҳар бугун байрам либосида. Кончилар ва металлурглар саф-саф бўлиб марказий В. И. Ленин кўчаси бўйлаб ўтиб бормоқдалар. Олдинда кон-металлургия комбинати ишчилари келишаяпти.

Намойишчилар орасида қўрғошин бойитиш фабрикаси флотатори СССР Олий Совети депутати Нина Фёдоровна Солодовникова, Олтинтопган кони экскаватор машинисти Мингарай Боев, мис заводи эритувчиси Николай Павлович Новиков каби беш йиллик илғорлари бор. Улар ҳиссаси билан комбинатда ишлаб чиқариш планлари ой сайин ортиғи билан адо этиб келинмоқда.

Ишчилар билан изма-из ёшлар келишяпти. Улар ўз ота ва оналарининг муносиб ворисларидирлар. Ёшлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ва ўрта махсус ўқув юртларида билим олмоқдалар. Кончилик, металлургик касбларини эгалламоқдалар. Ёшлар ҳиссаси билан маҳсулот ишлаб чиқариш сифати йил сайин яхшиланмоқда. Ҳозир ўн хил маҳсулот давлат Сифат белгиси билан чиқариляпти.

Намойишчилар колоннасининг ниҳояси кўринмайди. Байроқлар гулхандек ловуллаб олис-олислардан ҳам кўзга ташланмоқда. Янграётган қувноқ куй ва қўшиқлар киши руҳини яна ҳам кўтаради.

Эрта тонгда бошланган байрам шодиёналари шаҳар бўйлаб кеч тунгача давом этди. Маданият ва истироҳат боғларида оммавий сайллар, меҳнат ветеранлари билан учрашувлар бўлиб ўтди.

БЕКОБОД

1 МАЙ байрами арафасида шаҳар бўйлаб ажойиб хушхабар тарқалди. Саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш тўрт ойлик планини муддатидан олдин адо этдилар. Планга қўшимча равишда икки миллион сўмликка яқин маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Марказий майдон сари оқиб келаётган намойишчилар мана шу ютуқларни кўз-кўз қилиб ўтмоқдалар. Бекободликларнинг юзи ёруғ. Октябрь олди мусобақасида улар актив иштирок этиб, барча кўрсаткичлар бўйича топшириқларни шараф билан бажармоқдалар. Биргина пахта тозалаш заводининг ўзи тўрт ойда қўшимча 670 минг сўмлик маҳсулот тайёрлади. Норуда материаллар комбинатида эса байрам арафасида рангли плиталар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. «Бекабадцемремонт» заводи Бутуниттифоқ мусобақасида ғолиб чиқиб, министрликнинг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлди.

Намойишчилар орасида беш йиллик топшириқларини барвақт бажаришга отланганлар оз эмас. Бу беш йилликда шаҳар шуҳрати яна ҳам ошади. Металлургия заводида пўлатни электр билан эритувчи янги печлар фойдаланишга топширилади, кўркам микрорайонлар кўкка бўй чўзади.

ЧИРЧИҚ

КИМЁГАРЛАР шаҳрининг жамолига қараб тўймайсан киши. Шаҳар бугун келинлардек гўзал безанган. Марказий кўчалар бўйлаб осиб қўйилган шиор ва байроқлар, ранг-баранг чироқлар ял-ял товланади.

В. И. Ленин номли майдон томон намойишчилар колоннаси оқиб келмоқда. Олдинда уруш ва меҳнат ветеранлари. Чирчиқликлар шаҳарга биринчи ғишт қўйган, беш йилликлар ва Улуғ Ватан уруши йилларида қаҳрамонлик намуналарини кўрсатган ветеранларни алоҳида эъзозлашади. Шу боисдан ҳам ҳар йилги байрам намойишларини ҳурматли ветеранлар бошлаб беришади.

Шаҳар меҳнаткашлари бугунги айёмга муносиб совға билан келдилар. Планга қўшимча равишда қарийб уч миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақа давомида янги-янги ташаббуслар туғилмоқда. УзКТЖМ ишчиси Зоя Ивановна Побединская республиканинг ташаббускор ўн тўрт ишчиси сафида тўрт йиллик топшириқни Октябрнинг 60 йиллигигача бажариш учун курашмоқда. «Узбекхиммаш» заводи бригада бошлиғи Мардон Ҳамдамов, «Чирчиксельмаш» заводи токари Павел Овчинников каби илғорлар ҳам Зоя Ивановна изидан бормоқдалар.

Намойишчиларнинг қадам олиши дадил. Минбар олдидан ўтиб бораётган кимёгарлар ва металлурглар, энергетиклар ва бинокорлар йилни барвақт якунлашга, қўшимча 9,6 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга бел боғлаганлар. Бугунги кундаги ҳаракат мана шу юксак мажбуриятга яраша бўлаяпти.

ЯНГИЙЎЛ

ШАҲАР карнай-сурнай садолари билан уйғонди. Марказий кўчалар зум ўтмай байрам намойишчилари билан тўлиб кетди. Олдинда уруш ва меҳнат ветеранлари келишяпти. Улар кўкси орден ва медалларга тўла. Юзлаб ёшлар мана шу устозлардан ҳунар ўрганишган, илғор ишчи бўлиб етишишган.

Янгийўллик тўрт новаторнинг қолоқларсиз ишлаш ташаббуси бугунги кунда барча корхоналарга ёйилган. 300 киши беш йилликни уч йилда бажариш учун курашмоқда. Айни пайтда улар аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга ҳам сўз беришган. Шу кунларда 44 хил маҳсулот давлат Сифат белгиси билан чиқмоқда.

«Зарбдор меҳнатимиз — Октябрнинг 60 йиллигига!», «Беш йиллик — муддатидан илгари!», «Маҳсулот сифатига — ишчи кафолати» каби шиорлар ёзилган алвонлар намойишчилар боши узра ҳилпирайди. Байрам шодиёнаси кечагача давом этди. Яхши дам олган ишчилар яна ўз корхонари томон ошиқмоқдалар.

ОБЛАСТИМИЗНИНГ Оҳангарон, Пискент, Ғазалкент шаҳарлари ва бошқа районларида ҳам меҳнаткашларнинг 1 Май намойишлари бўлиб ўтди. Баҳор байрамини зўр тантана билан нишонлаган меҳнат коллективлари энди бутун эътиборни Октябрнинг 60 йиллигини муносиб нишонлашга қаратмоқдалар.

ТОШКЕНТ. В. И. Ленин номидаги майдон. Пойтахт меҳнаткашлари вакилларининг байрам намойиши.

А. Абалян фотолари.

ФЕРМАЛАРДАН ХАБАРЛАР

БЕКОБОД. Манзура онасига шогирд тушди. Тез орада сут соғувчилик касби сир-асрорларини ўзлаштириб олиб, мустақил иш бошлади. Мана энди Манзура Қўшматова колхоз сут-товар фермасининг илғор сут соғувчиларидан. Юбилей йилида ёш сут соғувчи қарамоғидаги сигирларни зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилиб, уларнинг ҳар биридан 3500 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олган. У шу юксак мажбуриятни бажариб, колхознинг 840 тонналик сут булоғига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

К. РАҲМОНБЕРДИЕВ,
Дзержинский номли колхоз.

БЎКА. Антонина Горбунова бир неча йиллардан буён сут соғувчилик касбини эъзозлаб келаётганлардан. У кўп йиллар давомида орттирган бой тажрибасини ёшларга ўргатиб келмоқда, меҳнатда ҳам уларга ўрнак бўлмоқда. Антонина опа ўтган йили ҳам қарамоғидаги 16 бош сигирнинг ҳар биридан 4 минг килограммдан сут соғиб олиб, касбдошлари орасида ғолиб бўлди. Тажрибали сут соғувчининг бу йилги марраси янада юксак. Ҳозир у йил давомида ҳар бир соғин сигирдан 4500 килограммдан сут соғиб олиш учун тинмай ҳаракат қилмоқда.

А. ЖАНГИБОЕВ.
Х. АСРАҚУЛОВ,
Мичурин номли колхоз.

ПИСКЕНТ. Норинбой Нишонов бошчилик қилаётган 1-сут-товар фермаси чорвадорлари ўтган уч ой давомида давлатга пландаги 138 тонна ўрнига 149 тонна серқаймоқ сут етказиб бердилар. Коллективнинг бу ютуғига илғор сут соғувчилардан Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Энажон Соипова, Холбуви Рисбекова, Зарифа Чиннибековалар муносиб ҳисса қўшдилар. Бу соғувчилар кундалик иш нормасини ортиғи билан бажариб, ҳамкасбларига ўрнак кўрсатишмоқда.

Р. ЭШОНҚУЛОВ,
2-«Пискент» совхози.

ОҚҚЎРҒОН. Раҳима Раҳматуллаева, Замира Раҳмонова, Ақида Худойбердиевалар колхознинг илғор сут соғувчиларидан ҳисобланадилар. «Оқ чашма» соҳибалари ўз қарамоғларидаги говмушларни меҳр билан парваришлаб, ҳар куни улардан 11—13 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олмоқдалар. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган бу пешқадам соғувчилар Октябрь байрамигача боқимларидаги ҳар бир сигирдан 3500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилишган.

Т. ЗОКИРОВ.
«Лениннобод» колхози.

МЎЛ ҲОСИЛ УЧУН

«ЭРТА экқан-эрта ўради» деган халқ мақолига амал қилган колхоз маккажўхорикорлари ўтган йилнинг кузидан бошлаб, ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили мўл ҳосилига пухта замин яратишди. Экинзорларнинг самарадорлигини ошириш учун ҳар гектар ерга 1—12 тоннадан маҳаллий ўғит, 350—400 килограммдан минерал ўғит сепилган ерлар агротехника талаблари даражасида 35—40 сантиметр шудгор қилиб қўйилган эди. Эрта кўкламдан ишга уюшқоқлик билан киришган бригада маккажўхорикорлари, ерни бороналаб, сифатли қилиб текислашди. Далалардаги бегона ўт илдизлари териб олинди. Тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш мақсадида ариқ-зовур ёқаларидаги ҳар бир қарич ер экинзорга айлантирилди. Яхши тайёрланган ерларга бир ҳафта ичида сара уруғ экиб олинди. Экиш билан бир вақтда барча майдонларга минерал ўғит ва гербицидлар сепилиб, экилган уруғни ернинг намига ундириб олиш чораларини кўришди. Ердан бир текис униб чиққан ниҳолларга комплекс ишлов берилмоқда. Мўл ҳосил етиштириш мақсадида 60—70 метр оралиқда ўқариқлар тортиляпти. Яхши парвариш қилинган бўлиқ ниҳоллар кундан-кунга кўкка бўй чўзиб ернинг бетини қоплаб қолди. Бригада бошлиғи Атлас Илёсов ҳар куни 6—8 гектар майдондаги ниҳолларга сифатли ишлов беряпти. Бригаданинг тажрибали сувчиларидан Шойзоқ Ашуров, Қаюм Тўққизбоевлар ҳар куни 1—1,5 гектар ердаги ниҳолларга обиҳаёт тарашаяпти. Тўйга тўёна билан деганларидек, Улуғ Октябрнинг 60 йиллик тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун зарбдорларчасига меҳнат қилаётган бригада аъзолари 80 гектар майдондан 640 тонна «қаҳрабо дон» етиштириш юзасидан зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажариш учун пухта замин яратишяпти.

Т. ЮСУПОВ,
Чиноз, Карл Маркс номли колхоз.

СОҲИБКОРЛАР АҲДИ

ҲАКИМ ота Ҳосилов кекса соҳибкорлардан. У ҳар йили узумзорлардан мўл ҳосил етиштириб келаяпти. Айни кунларда ҳам у бошлиқ звено соҳибкорлари токларни алоҳида меҳр билан парвариш қилишмоқда. Звено аъзолари мавжуд 15 гектар узумзорнинг ҳар гектаридан 150 центнердан ҳосил кўтаришга сўз беришган. Тошкент районидаги Ленин номли колхознинг Ҳ. Ҳосилов бошчилик қилаётган соҳибкорлар звеносида ҳозир иш ана шундай йўлга қўйилган. Улар ўз сўзлари устидан чиқиш мақсадида токларнинг тагини юмшатиш, турли зараркунандаларга қарши дори сепишни қизитиб юборганлар.

Т. ЖЎРАЕВ.

КИМ БЎЛСАМ ЭКАН?

ҲАДЕМАЙ мактабларда ўқув йили тугаб, имтиҳонлар бошланади. Саккизинчи ҳамда ўнинчи синфларни тугатганлар ҳаётга йўлланма олишади.

Мактаб битирувчиларига тўғри касб танлашда ёрдам бериш ҳар биримизнинг бурчимиздир. Шаҳар халқ маорифи ташаббуси билан мактабларда касб танлаш ойлиги ўтказишга қарор қилинди. Ишлаб чиқариш илғорлари, меҳнат ветеранлари ўқувчилар билан бўладиган учрашувларда турли касб ҳақида батафсил фикр юритадилар, ўзларининг қимматли маслаҳатларини берадилар.

Яқинда Г. Димитров номли 9-мактабда ана шундай йиғилишлардан бири бўлиб ўтди. Ўқувчилар ҳузурига районнинг донгдор кишилари, 14, 40, 57, 127 ва 129 ҳунар-техника билим юрти ўқитувчилари ва талабалари меҳмон бўлиб келишди.

Учрашувда ёшларнинг касб танлашлари учун тўғри йўл-йўриқ кўрсатишда мактаб ва ота-оналар ҳамда ишлаб чиқариш корхоналарининг роли ҳақида педагогика фанлари кандидати Қумри Абдуллаева сўзлаб берди. Меҳнатда донг таратган илғор ишчилардан М. Ходиева, М. Холбўтаева ва бошқалар ишчи касби шарафли касб эканлиги ҳақида гапиришди.

Ўқувчилар номидан сўзлаган Улуғбек Норматов мактабнинг 60 ўқувчиси завод ва фабрикаларга бориб ишлашга, ҳунар-техника билим юртларида ўқишга аҳд қилганлигини айтишди.

ҲАМОН КАСБИГА СОДИҚ

Меҳнат инсонни улуғлайди дейди халқимиз. Бу бежиз айтилмаган, албатта. Зотан бугунги кунда ўзининг ҳалол меҳнати туфайли кўпчиликнинг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлган кишиларни кўплаб учратиш мумкин. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қурувчи Ғулом ака Қурбонов ҳам шундайлардан.

...Улуғ Ватан уруши жангоҳларида тобланган Ғулом ака Тошкентга қайтиб келганида қирчиллама йигит эди. У ўшандаёқ бинокорлик касбига меҳр қўйди. Танлаган меҳнат йўлини Алишер Навоий номли опера ва балет катта театрини бунёд этишда иштирок этишдан бошлади. Шундан сўнг Ғулом ака кўп йиллар давомида пайтахтдаги бир қатор саноат корхоналари, маданият масканлари, турар жой бинолари қурилишида қатнашди. Тошкент Черемушкаси бўлмиш Чилонзор массивини бунёд этишда баракали ҳисса қўшди...

Донгдор бинокорни кўп йиллик самарали меҳнатдан сўнг катта иззат-икром билан пенсияга кузатишди. Меҳнатда суяги қотган киши ишсиз тура олмас экан. Ғулом ака ҳам бўш юролмади, қалби қурилишга қайтишга ундайверди... «Ахир 65 ёшда қурилишда ишлаш ҳазил эмаску, дер эди унинг дўстлари ниятидан хабардор бўлгач. Ўз бурчингни адо этдинг, қурилишда шунча йил меҳнат қилдинг. Энди дам ол».

...1966 йил. Машъум зилзила. Ғулом ака шаҳар кўчалари бўйлаб юрар экан бошпанасиз қолган оилаларни, турна қатор тизилган чодирларни кўриб юраги эзилиб кетди. Ўша куниёқ «Отделстрой» трестига келиб ишга кирди... Трестнинг 28 қурилиш бошқармаси азаматлари кекса сайқалловчининг енгил ҳаракатларидан, ишларни тез, муҳими сифатли бажаришидан ҳайратда қолардилар. Ғулом ака эндиликда унумли меҳнат қилибгина қолмай, балки касбдошларини ҳам зарбдор меҳнат қилишга ундаб, бой тажрибасини ёш бунёдкорларга қунт билан ўргата борди. Мураббийлик ҳаракатида фаол қатнашганлиги ҳамда самарали меҳнати учун кўп ўтмай Ғулом ака Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. Бу юксак мукофот ветеранни янги муваффақиятлар сари чорларди.

...Ҳозир Ғулом ака Қурбонов 76 ёшда. Ветеран ҳамон севимли касбига содиқ. Бугунги кунда ҳар бир сайқаллаш бригадаларида унинг шогирдларини учратиш мумкин. Владимир Маликовский, Андрей Жожидаев, Илья Кройтер сингари шогирдлари эса айни кунларда бригада бошлиғи бўлиб етишдилар. Фарзандлар ҳам ота изидан бориб қурилиш ташкилотларида меҳнат қилишяпти. Ғулом аканинг катта ўғли «Главташкентстрой»да шофер бўлиб ишлайди. Ўртанчаси эса иккинчи разрядли бўёқчи. Кенжаси қурилишда электр пайвандчи бўлиб хизмат қилмоқда.

Шу кунларда Жуковский кўчасида 500 ўринли поликлиника қурилиши ниҳоясига етказилмоқда. Қурувчилар объектни муддатидан илгари топширишга сўз беришган. Бунёдкорларнинг бугунги смена кўрсаткичлари улар ўз ваъдалари устидан чиқа олишларини кўрсатиб турибди. Бу хайрли ишга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қурувчи, коммунистик меҳнат зарбдори Ғулом ака Қурбонов ҳам ўзининг баракали хиссасини қўшмоқда.

А. МУРИЕВ.

ЗИЁКОРНИНГ БАХТИ

БАҲОР қуёши нурга тўлдирган кенг аудиторияда лекция бораяпти. Хона жим-жит. Фақат ўқитувчининг дона-дона сўзлари равон эшитилади.

Бугунги дарс жуда мароқли ўтди. Бундан ўқитувчи Б. Воҳидов ҳам, студентлар ҳам мамнун бўлишди. Ўқитувчининг ҳамма лекциялари студентларда доим шундай қизиқиш уйғотади...

ЁШЛИГИДАНОҚ унда ижтимоий фанларга бўлган иштиёқ ортди. Бирон ишга қўл урганида, бирон ташаббус устида изланганида, одатига кўра ҳамиша аниқликка, ҳамма нарсанинг изчил, пухта бўлишига ҳаракат қилди, ҳамкасб дўстлари ва устозлари эъзозини қозонишни ўйлади.

1917 йилнинг кеч кузи. Ҳамма ёқда дув-дув гап: «Инқилоб бўлибди!». Борий ўшанда ўн яшар бола эди. Гарчи, «инқилоб», «ҳуррият» деган сўзларга ақли етмаса ҳам, лекин мактабларда ўқиш ҳақидаги хушхабар қалбини ҳаяжонга солди, ширин ҳаёлларга чўмди. Кўп ўтмай у янги мактабга қатнай бошлади. Тез орада ҳарфларни таниб олди. Шу-шу у китобга меҳр қўйди.

Мактабни аъло баҳолар билан тугатгач, унинг орзуси ушалди. Билимга чанқоқ йигит 1923 йили Тошкентдаги Ўрта Осиё Коммунистлар университетига ўқишга кирди. Бу ерда курсдошлари қатори турли сиёсий фанларни ўқиди, ўрганди.

1924 йили Туркистон ҳарбий фронтининг сиёсий бўлими Борий Воҳидов ва унинг бир группа дўстларини Бухоро Халқ Республикасига юборди. Улар Қарши, Косон шаҳарларида адолатли совет тузумини мустаҳкамлашга ўз ҳиссаларини қўшдилар.

1929 йил ҳам Б. Воҳидов ҳаётида унутилмас из қолдирди. Уша йили у Коммунистлар партияси сафига аъзо бўлиб кирди. «Шарқ ҳақиқати» газетасининг партия турмуши бўлими мудири, масъул редактор ўринбосари вазифаларида ишлади.

Уз устида жиддий илмий ишлар олиб борди. Мана энди у В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг доценти. Кейинчалик уни политехника институти сиёсий иқтисод кафедрасига ишга таклиф этишди. Ўн тўққиз йилдирки, Б. Воҳидов бу ерда ёшларга мураббийлик қилиб келаяпти. Устознинг билим чашмасидан баҳраманд бўлган кўплаб шогирдлари олий ўқув юртларида, ишлаб чиқаришнинг турли жабҳаларида, илмий-текшириш институтларида фаол меҳнат қилишяпти.

Борий Абдураҳмонович марксизм-ленинизм асосларини омма орасида тарғиб этиш ишларига ҳам муносиб ҳисса қўшиб келаяпти. У кўп йиллик меҳнат фаолиятини К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Ленин асарларини ўзбек тилига таржима қилишга сарфлади. Доцент авторлар ҳамкорлигида сиёсий иқтисод хрестоматиясини студентларга тақдим этди. Унинг кўплаб илмий мақолалари маҳаллий матбуотда ҳамда «Ўзбекистон коммунисти», «Ўзбекистон халқ хўжалиги» каби журналларда эълон қилинди.

— Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашдек муқаддас ишда ҳамкасбларим қатори озми-кўпми ҳисса қўшиб келаётганлигимдан фахрланаман, — дейди Б. А. Воҳидов.

Ҳа, зиёкор ўз фанининг чинакам фидоийси бўлгани билан фахрланса арзийди. Бугунги кунда 70 баҳорни кўрган Борий Воҳидов ёшларга хос ғайрат-шижоат билан ишламоқда. Биз у кишига узоқ умр, бардамлик ва янги ижодий изланишлар тилаймиз.

Ш. НУРУЛЛАЕВ.

ПРОПАГАНДИСТЛАР СЕМИНАРИ

Тошкент область партия комитети оғзаки сиёсий агитация кадрларини тайёрлаш мактабларининг пропагандистлари, шаҳар ва район партия комитетларининг оммавий-сиёсий ишлар масалалари билан шуғулланувчи инструкторларининг семинарини ўтказди.

Семинар қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорларини бажаришда оғзаки сиёсий агитациянинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарори асосида меҳнат коллективларида оммавий-сиёсий ишларни ташкил қилиш вазифалари ҳақидаги лекцияларни тингладилар. Шунингдек, «Нутқ маданияти ва санъати», «Икки дунё — икки хил турмуш тарзи» мавзуларида лекциялар ўқилди, партия маорифида ўқув йилининг якунловчи машғулотларини тайёрлашнинг баъзи масалалари юзасидан консультациялар берилди.

Семинарда Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институти кафедрасининг мудири, педагогика фанлари кандидати, доцент М. Х. Тўхтахўжаева, олий партия мактабининг доценти, фалсафа фанлари кандидати А. Н. Кудинов, область партия комитетининг масъул ходимлари лекциялар ўқишди, консультациялар беришди.

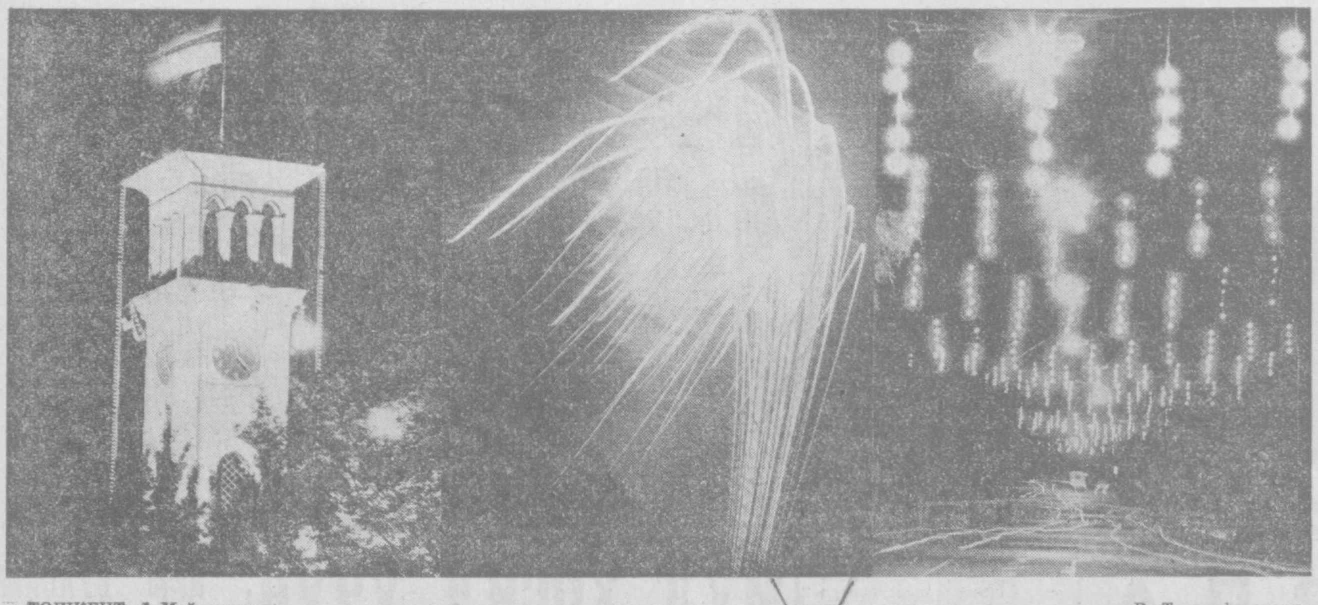

ТОШКЕНТ. 1 Май оқшоми. В. Таран фотолари.

НАФОСАТ ОЛАМИДА

БУЮК РАССОМ ЮБИЛЕЙИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР Давлат санъат музейи италиялик рассом, ҳайкалтарош, архитектор, олим ва инженер Леонардо да Винчи туғилган куннинг 525 йиллигини муносиб кутиб олди.

Музейнинг Рус ва Ғарбий Европа санъати бўйича бўлим мудири, кекса санъатшунос Елена Макаровна Никифорова буюк санъаткор ижодига бағишланган «Леонардо да Винчи» мавзуидаги лекциясини махсус кўрсатувлар асосида ўқиб берди. Сўнгра томошабинлар Леонардо да Винчининг жаҳонга машҳур асари «Джаконда» портрети асосида ишланган кинофильмни рангли тасвирда кўришди. Буюк рассом юбилейига бағишлаб ўтказилган кеча ҳаммаада яхши таассурот қолдирди.

●

САНЪАТШУНОС СОВҒАСИ

Республикамизнинг таниқли санъатшунос олимларидан Р. Х. Тоқтош музейга тез-тез келиб туради. Санъат музейи унинг севган даргоҳи. Шу билан бир қаторда у яхшигина кино санъатчи ҳамдир. Унинг ижодхонасида бир қанча рассомларга бағишланган киноленталар мавжуд.

Яқинда Рафаэль Тоқтош ўзи билан олиб келган ёш рассом ҳақидаги «Валерий Ковинин» кинолентасини музей коллективига намойиш этди. Ковинин кўзга кўринган рассом. Ўзбекистон тасвирий санъати бўлимида унинг 1962 йилда яратган «Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова» портрети сақланмоқда. Фильм ана шу рассом ижоди билан яқиндан танишишга ёрдам берди. Айниқса, музейнинг ёш ходимлари учун фойдали бўлди.

М. АҲМЕДОВ.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДА

ШОФЁРЛАР ҚИШЛОҒИ

Паркент узуми, кишмиши, шинниси, турли хил винолари билан танилган Чотқол тоғи бағридаги қишлоқлардан бири. Паркент узумларидан тайёрланган винолар жаҳон бозорларида эътиборга лойиқ. Халқаро кўргазмаларда мукофотларга сазовор бўлган.

Паркентни шифобахш қишлоқ ҳам дейишади. Боиси, бу ерда равоч, зирк, қораканд, исмалоқ каби доривор ўсимликлар ўсади, яйловларида қимиз сероб.

Паркентликлар ўз қишлоқларини атоқли Доғистон шоири Расул Гамзатов туғилиб ўсган Кубачи қишлоғига қиёс қиладилар. Бу ердаги сойларнинг шаршаралари, мевалари, гуллари Кубачининг гўзал табиатидан сира қолишмайди. Кубачиликлар санъаткор йигитлари билан шуҳрат қозонган бўлсалар паркентликлар ўзларининг елкаси ерга тегмаган полвонлари билан фахрланадилар.

Қишлоқда 26 мингга яқин киши истиқомат қилади. Уларнинг асли касб-корлари узумчилик, чорвачилик. Қишлоқ аҳли механизацияга ҳам катта меҳр қўйган. Уч мингдан зиёд киши тракторчи, бульдозерчи, комбайнчи. Мингдан ортиқ киши шофёрлик касбида ишлайди. Паркент ўзининг тавсифига «Шофёрлар қишлоғи» деган номни қўшишининг боиси ҳам ана шунда.

●

ҚОРАСУВ БУЛЬВАРИ

Паркент сойидан оқиб келадиган сел сувлари район марказини ободонлаштириш учун имкон бермас эди. Бу йил Қорасувнинг икки соҳилига бетон плиталари ётқизилди. Паркент сойи соҳиллари ҳам мустаҳкамланди. Қорасув бўйларига дарахтлар ўтказилиб, яшил либосга буркатилди. Сувнинг икки томонида бунёд этилган хиёбонни янгиборликлар «Қорасув бульвари» деб аташмоқда. Бу ерда Тошкентдаги «13-мостстрой» тресги бунёдкорлари янги кўприк қурилишини бошлаб юборишди. Ҳадемай, Қорасув соҳилида ресторан, чойхона, ошхона ва бошқа маданий-маиший бинолар қад кўтаради, хашар йўли билан эса Комсомол кўлини бунёд этиш мўлжалланмоқда.

●

«ПОЛИТОТДЕЛ» ТЕРАКЛАРИ

«Политотдел» колхози марказига олиб борадиган асфальт йўлни безаб турган қатор кўктераклар узоқ-узоқлардан кўзга ташланади. Икки минг метр масофадаги йўлнинг четига қаламча қилиб экилган теракларга ҳозир 16 йил бўлди. Қишлоққа чирой бахш этган кўктераклар ўтмишда тўқай бўлиб ётган ерларнинг намини қочиришда ҳам катта восита бўлганди.

Колхоз правлениеси бундай теракзорларни янада кўпайтиришга қарор қилди. Ўнлаб гектар майдонда, шунингдек, қишлоқ кўчалари четларига бир неча минг туп терак кўчатлари ўтказилди. Аввал экилган тераклар колхоз хонадонларини ремонт қилишда, янги уй-жойлар қурилишида, дала шийпонларини барпо этишда фойдаланилмоқда.

Р. ИСҲОҚОВ.

КИТОБХОНЛАР ЖАМИЯТИ ҲИСОБ БЕРАДИ

БЎСТОНЛИҚ район китобхонлар жамияти кейинги кезларда бир қатор қизиқарли ва ибратли тадбирларни амалга оширмоқда. Жойларда шоир ва ёзувчилар билан учрашувлар уюштирилмоқда, китобхонлар мунозаралари ўтказиляпти.

Район кўнгилли китобхонлар жамиятининг бўлиб ўтган пленумида Улуғ Октябрь революциясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун қилинадиган ишлар белгилаб олинди. Китобхонлар жамияти раиси Е. Абрамова Товоқсой посёлкаси кутубхонаси мудири А. Аметов, 6-мактаб-интернат бошланғич ташкилот раиси Г. Гильфанова, «Коммунизм учун» газетаси редакторининг ўринбосари З. Масатов ўртоқлар сўзга чиқишиб, кўнгилли китобхонлар жамиятининг ишини янада жонлантириш ҳақида фикр-мулоҳазаларини ўртоқлашдилар.

С. ХЎЖАНОВ.

●

ИШОНЧ СТАРТЛАРИ

БУТУНИТТИФОҚ пионер ва ўқувчиларнинг «Ишонч стартлари» спорт мусобақасига районнинг энг кучли спортчилари тўпланишди.

Бунда 600 дан зиёд ёшлар спортнинг гимнастика, енгил атлетика, волейбол, баскетбол, шахмат-шашка ва бошқа турлари бўйича куч синашдилар. Р. Рустамов, А. Мусина, Л. Саражина, И. Боймирзаева, Ж. Гладишевлар яхши натижаларга эришдилар.

Орджоникидзе районидаги Ломоносов номли 2-ўрта мактабда бўлиб ўтган «Ишонч стартлари» мусобақаларида кўплаб лаёқатли спортчилар аниқланди.

М. ЙЎЛДОШЕВА.

АЛЛОМА АБАДИЯТИ

Тоҳир Маликнинг иккинчи қиссаси «Фалак» нашрдан чиқди. Ўзбек совет адабиётининг кенжа фарзанди — фантастика жанрида янги бир асар дунёга келди. Унинг бош қаҳрамони тарихий шахс — Мирзо Улуғбек ва унинг шогирдларидир. Илм-фан ва унинг юзлаб номсиз заҳматкашларидир.

Яқиндагина биз Одил Ёқубовнинг «Улуғбек хазинаси» дурдонасидан баҳраманд бўлган эдик. Улуғ сиймо ҳаётининг фожиасидан, умри боқийлигидан огоҳ бўлиб чуқур фикрларга чўмган эдик. Мана бугун эса ёш қиссанавис Тоҳир Малик бу хазинага яна бир дур қўшди. Муболаға эмас, бор гап. Бу ижодкор тадқиқоти, мушоҳада ва тасаввури дуридир. Биз Улуғбек образининг янги бир қиррасини кўрдик унда. Нақадар мураккаб шахс у, омадсиз султон, жафокаш ота, лекин улуғ олим, тақдирида замона фожиаси акс этган буюк аллома!

Қисса ўтмиш ҳамда бугунги замонамиз ва истиқбол узвийлиги ғояси асосида бир қатор азалий проблемаларни ўртага ташлайди. Тарихда ҳам, бугунда ҳам, келажакда ҳам доимо долзарб бўлиб келган ва келажакда ҳам тобора чуқур аҳамият касб этадиган бу проблемалардан бири инсон ва унинг жамият олдидаги бурчидир. Яна ана шу бурчга ҳамоҳанг муҳаббатдир.

Асар китобхонни дастлаб олим лабораториясига, профессор Жаҳонгир Алиев ижодхонасига олиб киради, унинг маънавий дунёси билан таништиради. Сўнг ўқувчи профессор яратган ўзига хос вақт машинаси — элаллома воситасида тоштобутда ётган XV аср кишисининг ўтган ҳаёти билан таниша бошлайди. Биофизика профессори Жаҳонгир Алиев ўз ихтиросини шундай тушунтиради:

— Элаллома радио тўлқинларини қабул қилиб олувчи асбобга ўхшайди. Улар орасида асосан иккита фарқ бор: аввало, элаллома улардан бир неча юз баробар сезгир, иккиламчи ва энг муҳими у биологик тўлқинларни қабул қилишга мўлжалланган. Биоток, биотўлқин, биомайдон ерда ҳаёт бошлангандан бери мавжуд. Одам гапиради. Овоз ҳаво зарраларини маълум масофада тебратгач, уни қулоқ қабул қилиб олади. Бу жараён радиостанцияга ва у ажратган радиотўлқинга ўхшамайдими? Биотўлқинда эса, кучли радиостанция ролини бош мия бажаради. Ҳар бир кишининг мияси маълум миқдорда тўлқин ажратади. Бошқа бир кишининг фикрини ўқиш ёки фикран буйруқ бериб, унинг ҳаракатларини бошқариш шу тўлқин орқали амалга оширилади.

Хуллас, тарихни жонлантиришнинг бу янги усули воситасида Улуғбек замонаси тоштобутдаги марҳум ҳаёти орқали очилади. У Шамсибек, кимёгар, табиб, истеъдодли олим. Воқеа унинг Улуғбек саройига келиши ва султон меҳрини қозонишидан бошланади. Бу Улуғбекнинг (1404 — 1449 й.) дастлабки ҳукмронлик йилларида бўлса ҳам аммо ўқувчи XV аср Самарқандида етилиб бораётган кескин социал-сиёсий кураш нафасини ҳис этади. Улуғбек бош маърифат билан Хўжа Аҳрор мутасадди реакция, ҳурофот зиддияти Шамсибек, Маҳфуза, Ғанимурод каби оддий халқ фарзандларининг фожиали тақдирида намоён бўлади. Бу билан муаллиф ўзаро низолар, феодал урушлар, тахт талашишлар энг аввало халқ бошига офат бўлиб келганлигига ишора қилади. Қиссада биз Самарқанд султони Улуғбекнинг ҳукмдор қиёфасини эмас, балки фан ҳомийси сифатидаги образини кўрамиз. У Самарқандда ташкил этган «Байтул ҳикма» яъни академияда фақат Мовароуннаҳр ва Хуросондангина эмас ва балки чет эллардан ҳам олимлар таклиф қилинишига эътибор беради. Улуғбек ўз академиясини очишга бағишланган мажлисидаги сўзлар бу жиҳатдан эътиборга лойиқдир.

— Биздан қолган осор-атиқалар бизнинг ким бўлганимиздан дарак бергуси. Алалхусус, биздан кейинги қолғучи осор-атиқаларга назар қилиш муддаосида сиз каби фаросатли ақли идрокни тўпладик... Тупроғимиз улуғ донишмандлар Абу-Наср Форобий, Ал-Хоразмий, Ал-Беруний, Ибн Сино қадамларидан мунаввар бўлган.

Улуғбек ана шундай буюк алломалар ҳақида олим сифатида гапириб, кейинги фикрида ўзининг маърифатпарвар ғоясини илгари суради:

— Алалхусус, тангри каромати ила ёруғ дунёда кўз очаётган алломаларни тўплаш бурчимиздир. Алломалар қувғин ва алам саҳросида саргашта юрмай иззат-икром шоҳсупасида ўтирмоқлари лозим.

Улуғбек ўша XV аср шароитида аёллар озодлиги ҳақида ажойиб фикрни ўртага ташлайди. Уларнинг ҳам илмдан баҳраманд бўлишлари лозимлигини уқтиради.

Тоҳир Малик қиссанинг ана шу ўтмиш воқеаларини маҳорат ила тасвирлаш билан ўзининг пишиқ тарихий асарлар ярата олишга қодирлигини ҳам кўрсатди.

У ана шу ўтмишдан келиб чиққан ҳолда фанимиз тарихига оид ўз фикрини билдиради:

— Турли замон, турли юртларнинг олимлари ўзига хос бир жилга бўлиб, денгизга қуйилаверган. Денгизда биз бир томчимиз, холос. Қанча кашфиётлар қилинди. Бу кашфиётларнинг қанчаси қайта ишланишга муҳтож... Аллома улуғ бўлгани билан унинг фикри мутлоқ эмас! Ал-Хоразмий Птолемейнинг географиясини тубдан қайта ишлаб, сўнгра фаннинг янги тармоғи алгебрани яратиб нақадар буюк иш қилди... Кибернетиканинг асосий терминлари — алгоритм ва алгорифм Ал-Хоразмий номи билан боғлиқ бўлиб қолди.

Муаллиф ўтмиш олимлари тажрибасига оид фикрини эса профессор Алиев тилидан шундай билдиради:

— Бунинг барчаси нусха кўчириш эмас, ҳайиқмай таҳлил қилиш ва қайта кўриб чиқишнинг натижаси бўлди. Биз салафларимизнинг шу хислатларини чуқурроқ эгаллашимиз керак экан.

Буюк танқидчи В. Г. Белинский «Биз ҳозирги кунни баҳолаш ва келажакни кўраолишимиз учун ўтмишни сўроқлаймиз» деган эди. Худди шу сўзлар Тоҳир Малик қиссасига ажойиб хулоса бўлаолади.

«Фалак» ёш қаламкашнинг илк «Ҳикмат афандининг ўлими» қиссасидан ўз ғояси ва бадиий савияси билан кескин фарқ қилади. У муаллифнинг илмий-фантастика жанрида анча дадил қалам тебрата бошлаганини ва ўз овозига эга бўлаётганидан дарак беради. Шу билан бир қаторда кўҳна ва бой маданиятимиз тарихи яна кўпгина ана шундай ажойиб асарлар учун мавзу бўла олишига далолатдир.

Ҳамдам СОДИҚОВ, тарих фанлари кандидати.

МАЙ ГУЛЛАРИ. Ф. Абдурасулов фотоэтюди.

ОЛИМЛАР — МАҲАЛЛА МЕҲМОНИ

ТОШКЕНТ халқ хўжалиги институти олимлари икки группага бўлиниб, Октябрь районидаги «Зарафшон» ва Герман Титов номли маҳаллаларда Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилган кечаларда иштирок этишди.

«Зарафшон» маҳалласида бўлиб ўтган кечада тингловчилар профессор М. Шарофхўжаевнинг «Улуғ Октябрь ва Ўзбекистонда ленинча миллий сиёсат тантанаси», доцент А. Ортиқовнинг «Ўзбекистон саноати 60 йил ичида», фалсафа фанлари кандидати Қ. Ориповнинг «Совет турмуш тарзи — социализмнинг буюк ютуғидир» ҳамда доцент Ғ. Султоновнинг халқаро аҳвол мавзуидаги лекцияларини эътибор билан тинглашди. Маҳалла аҳли ўзларини қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб олишди. Кеча охирида институт бадиий ҳаваскорлари концерт қўйиб беришди.

Оқтепа массивидаги Герман Титов номли маҳаллада ўтказилган кеча ҳам барчага манзур бўлди. Бу ерда олимлардан И. Эрбўтаев, О. Баҳодиров, Д. Мамадовларнинг ленинча миллий сиёсатимизнинг тантанаси, шонли 60 йилда қўлга киритилган ютуқлар ҳақида ҳикоя қилувчи лекциялари билан иштирок этишди.

Қ. ОРИПОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

2—10 МАЙ КУНЛАРИ СОАТ 19.30 ДА
ДУНЁДА ЯГОНА ЛИЛИПУТЛАР РЕВЮСИ ИШТИРОКИДА
МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ

Шанба кунлари — 13, 16, 19.30 да, якшанба кунлари — 10, 13, 16, 19.30 да томошалар кўрсатилади.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10 — Зарядкага сафланинг. 10.30 — «Будильник». 11.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — **«Москвичка».** 13.00 — **Музикали киоск.** 13.30 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.30 — **Мультфильмлар.** 15.00 — «Камалак». 16.15 — **Темур ва унинг командаси** (бадиий фильм, 2-серия). 17.30 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 17.45 — **Оға бўлмоқ** (бадиий фильм, 1-серия). 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — **Оға бўлмоқ** (бадиий фильм, 2-серия). 20.20 — Экран куйлари. 20.45 — **«Ун уч стул».** 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — **Хоккей.** АҚШ — ЧССР. 00.15 — Рақс зали. 00.45 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.10 — **Янгиликлар.** 10.20 — **Куйланг, ёш хонандалар.** 10.50 — **Мультфильм.** 11.05 — Баҳор байрами билан (концерт). 11.45 — «Жон қизлар» (спектакль). 14.25 — «Ёшлар бенефиси». 16.30 — «Янгра барабан». 17.00 — **Футбол.** «Пахтакор» — «Динамо» (Ленинград). 18.45 — Циркни яхши кўрмай бўладими (фильм). 19.30 — **«Ахборот».** 19.40 — «Ўн икки учрашув» (эстрада программаси). 20.45 — **«Ахборот».** 21.00 — Баҳор ва бахт қўшиқлари. 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **Қароқчи чоллар** (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.30 — **Бензоколонка маликаси** (кинокомедия). 20.40 — **Янгиликлар.** 20.55 — Чет эл эстрадасининг оҳанглари. 21.30 — **Швед гугурти** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3|V да **Севилья сартароши** (19.00), 4|V да **Испан миниатюралари** (19.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 2|V да **Парвона** (12.00), **Алжонларим** (19.30), 3|V да **Уйланиш**, 4|V да **Оқшомдан тушгача.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 2|V да **Олифта** (12.00), **Концерт** (16.00), **Гулбаҳор қаним?** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 2|V да **Тўй муборак, қари қиз** (12, 19.00), 3|V да **Кўзингни каттароқ оч** (19.00), 4|V да **Ишқ қурбонлари** (19.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 2|V да **Дунёда ягона лилипутлар ревюси иштирокида МОСКВА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ БАЙРАМ ТОМОШАЛАРИ** (10, 13, 16.00 ва 19.30).

КИНО

2 МАЙДА

Солдат Иван Бровкин — «ЧАЙКА», «ДРУЖБА» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Тонгдаги қочиш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЯНГИОБОД» (жуфт соатларда).

Архимедлар — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Оддий муҳаббат — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Тенгдош, табассум қил! — «ТИНЧЛИК» (кундуз ва кечқурун).

Иван ва Коломбина — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Қўшиқ саргузашти — «ИСКРА» (20.00).

3, 4, 5 МАЙДА

САНЪАТ САРОЙИ — **Солдат йўллари бўйлаб** (катта зал, кундуз ва кечқурун).

Солдат йўллари бўйлаб — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Тонгдаги қочиш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Малиновкада тўй — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Солти — «НУКУС», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Лаура учун миллион — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Сен менинг қўшиғимсан — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

10 майгача
АНВАРЖОН МУЙДИНОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ
ЎЗБЕК ДОРБОЗЛАРИНИНГ
КАТТА ДОР ЎЙИНЛАРИ

ПРОГРАММАДА: катта дор, кичик дор ва чиғириқ ўйинлари, дор тагида масхарабозлик, ёғоч оёқ ва от ўйинлари.

ЎЗБЕК ПАҲЛАВОНИ АНВАРЖОН МУЙДИНОВНИНГ ОҒИР ВАЗНЛИ ТОШ ЎЙИНЛАРИ.

Дор ўйинлари ҳар куни соат 18.00 да; 1, 2 ва 8, 9 май кунлари соат 11.00, 14.00 ва 17.00 да бошланади.

ДОР ЎЙИНЛАРИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 338142.

Р. 03347. Ўзбекистон Компартиясининг Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26. Индекс 64583. Г. 1615.